

Soběstačná samoobsluha i chytré osvětlení. Když technologie pomáhají udržet v chodu venkovskou infrastrukturu

13.6.2025 - | Sdružení místních samospráv ČR

Jednoznačně to dokazují řešení, která přihlašují samosprávy do soutěže OBEC 2030 Sdružení místních samospráv ČR.

„Díky inovativním obcím máme dnes už stovky řešení, která jsou jednak realizovatelná v obecních podmínkách, a jednak v praxi prokazují svůj přínos – ať už pro obecní rozpočet, ale i zachování a další rozvoj infrastruktury a kvality života na venkově. Chceme v tomto ohledu podporovat obce zejména v oblasti komunitní energetiky a sdílení energií, kde se jim konečně otevřely nové příležitosti,“ říká Eliška Olšáková, předsedkyně SMS ČR.

Docílit vyšší úrovně energetické soběstačnosti s využitím obnovitelných zdrojů se rozhodla například obec Libňatov v Královéhradeckém kraji. Nainstalovali zde trojici fotovoltaických elektráren na střechy obecních budov. Ta s nejvyšší kapacitou byla instalována na střechu místní prodejny potravin.

Cílem obce bylo právě zachování provozu obchůdku, který slouží nejen k nákupům, ale jako místo setkávání obyvatel je i důležitou součástí komunitního života. V rámci opatření došlo také k výměně zdroje vytápění z pevného paliva na tepelná čerpadla.

„Už po dvou měsících fungování takto dobře řešeného systému elektráren eviduje obec více než 1MW přetoků do sítě. Logickým dalším krokem je tak uvažování o komunitní energetice. Ta umožní přetoky využít v rámci lokálního společenství bez nutnosti přeprodeje prostřednictvím obchodníka,“ konstatoval starosta Jaroslav Pich.

V Královéhradeckém kraji se stal důležitým pionýrem v oblasti veřejného osvětlení městys Žernov, který má necelých tři sta obyvatel. Osvětlení je zde napojeno na bateriový systém, který nabíjí energie z fotovoltaických panelů na střeše sokolovny. V letních měsících je provoz veřejného osvětlení v podstatě soběstačný.

„V případě, že se tento projekt osvědčí, může být inspirací pro další obce. Veřejným osvětlením disponuje každá obec a nevyužitými střechami často také,“ uvedl starosta Libor Mojžíš, který finanční návratnost řešení po započítání dotace odhadoval na devět let.

Na a snižování energetické spotřeby a využívání obnovitelných zdrojů energie se dlouhodobě zaměřují také v Dymokurech ve Středočeském kraji a jsou příkladem komplexního přístupu k úsporám i výrobě energie. Zateplení budov základní školy a obecního úřadu, výměny oken a dveří stejně jako instalace tepelných čerpadel a rekuperace výrazně snížily energetickou náročnost.

Obec navíc instalovala fotovoltaické elektrárny, které jsou propojeny se soustavou modernizovaného veřejného osvětlení, což zvyšuje jejich využitelnost a ekonomickou efektivitu. Díky modernizaci veřejných svítidel, se spotřebu osvětlení podařilo snížit o mimořádných 86 % a to ještě před instalací dálkového systému řízení umožňujícího mimo jiné i stmívání světel v méně exponované části noci, čímž se docílí dalších úspor.

Nejen tato, ale přes 200 dalších nápaditých řešení najdete na unikátní Mapě dobré praxe. Uvedeny

jsou zde zejména obce, které se přihlásí do soutěže OBEC 2030, jejíž 5. ročník aktuálně probíhat. Obce mohou velmi jednoduše a zdarma přihlašovat svá řešení ve 12 kategoriích až do 31. srpna 2025.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/sobestacna-samoobsluha-i-chytre-osvetleni-kdyz-technologie-pomahaji-udrzet-v-chodu-venkovskou-infrastrukturu-4700cs.html>